

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, אייר תשפ"ה, שבת פרשת אמור

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

להורים ולבנים היקרים מאוד, שלום רב.

מה היה השבוע בישיבה ??

אספות ההורים. ביום שלישי התקיימה אספת הורים לכיתות ז-י! ברצוני להודות מאוד על הגעתכם לאסיפה, ב"ה הגיעו משפחות רבות כדי לשמוע על מצב הבן בישיבה בכל התחומים. אני מבקש להודות מאוד להורים שטרחו והגיעו לחדרי כדי להודות על העשייה והלימודים בישיבה. ריגשתם וחיזקתם אותי מאוד בהוקרת הטוב. תודה רבה.

האקתון לכיתות י! בע"ה ביום שלישי הקרוב יתקיים החלק השני של האקתון לבני כיתות י! כאמור, בני י' עוסקים בנושא "משבר האקלים", והתלמידים עסקו בחלק הראשון בבעיית האקלים בעולם. בחלק השני התלמידים יידרשו לתת פתרונות למשבר זה. הישיבה הזמינה חברה חיצונית לטובת יום זה, מנטורים שיהיו מההורים, מהעירייה וממשרד החינוך. אנחנו מתכוננים ומתרגשים לקראת יום זה.

בני עקיבא
ראש כל חינוך

ישיבת בני עקיבא
גבעת שמואל
ישיבה ליהודים

רבן שמעון בר יוחאי משנה את תפיסתו לאחר יציאתו מהמערה

לפי אחת המסורות ל"ג בעומר הוא גם היום בו יצא רבי שמעון בר יוחאי ממערת מחבואו בביריחתו מפני הרומאים (ערוך השולחן, תצ"ג ז'). יציאה זו מייצגת מהפך משמעותי ביותר בתפיסתו. רשב"י התנגד באופן נחרץ לכל מעשיה של מלכות רומי: "כָּל מֵה שֶׁתִּקְנוּ לֹא תִקְנוּ אֶלָּא לְצוּרָף עֶצְמוֹן. תִּקְנוּ שְׁוֹקִים לְהוֹשִׁיב בָּהֶם זִנּוּת, מְרַחֲצוֹת לְעֵדוֹן בָּהֶם עֶצְמוֹן, גְּשָׁרִים לִיטוּל מְהֵם מְכֻסִּים" (שבת לג:). בהשקפת עולמו של רשב"י, הקידמה הטכנולוגית ותהליכי הקידמה החומרית שהובילו הרומאים הינם הרי אסון, וזאת בשל העובדה שכל קידמה טכנולוגית, טומנת בחובה סכנות רוחניות עצומות. לשיטתו, על האדם להתרחק מכל קידמה ומודרנה, כדי להישמר מפיתויי עולם החומר.

הגמרא מספרת על רשב"י ובנו ש"הלכו והתחבאו במערה. נעשה להם נס ונברא להם עץ חרובים ומעין של מים, ופשטו את בגדיהם וישבו בתוך החול מכוסים עד צוואר, ולמדו תורה כל היום..." בריחה זו לא הייתה רק מהרומאים אלא גם מהחיים הגשמיים ומהחומריות. במקום להתחבא במבנה אותו יצר האדם, בורחים הם למערה שכל כולה טבעית-אלוקית. במקום לאכול לחם מתוצרת האנושות ובמקום לשתות מים שאובים בכד, אוכלים הם חרובים נסיים ושותים מים חיים ממעין אלוקי. אפילו בגדים מתוצרת אנושית אין הם לובשים בזמן לימוד התורה, אלא מתכסים בחול טבעי.

לאחר 12 שנים הם יצאו לראשונה מהמערה, וכאשר "ראו אנשים החורשים וזורעים אָמַר רשב"י: מַנִּיחִין חַיֵּי עוֹלָם וְעוֹסְקִין בְּחַיֵּי שְׁעָה?! כָּל מְקוֹם שֶׁנִּתְּנִין עֵינֵיהֶם – מִיַּד נְשָׁרָף. יִצְתָה בֵּת – קוֹל וְאָמְרָה לָהֶם, לְהַחְרִיב עוֹלָמֵי יִצְאָתְכֶם? חֲזְרוּ לְמַעְרַתְכֶם..." רשב"י ובנו נאלצו לחזור למערה לשנה נוספת בתור עונש, ובצאתם כעבור שנה ראה רשב"י את המציאות במבט חדש – מבט סלחני. הוא הבחין בכך שהמצוות חביבות על ישראל, וכי הם נוטלים מעבודת החולין ומעולם החומר כדי לקדש אותם ע"י השבת, ורק אז התיישבה דעתו.

בהמשך, מתברר שתפיסת עולמו של רשב"י עברה מהפך קיצוני, והוא מאמץ את אותם דברים שקודם לכן גינה בצורה נחרצת. בשלב ראשון הוא נכנס לבית המרחץ לצורך ריפוי בשרו, ובשלב הבא הוא מתקן דברים לטובת הקהילה, ואלו הם בדיוק הדברים עליהם מתח ביקורת בראשית דרכו, ובגללם נאלץ לברוח מהרומא: "אָמַר רַבִּי: מְטַבֵּעַ תִּקְנוּ לָהֶם, וְשְׂמוּאֵל אָמַר: שְׁוֹקִים תִּקְנוּ לָהֶם, וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: מְרַחֲצוֹת תִּקְנוּ לָהֶם."

בתחילת דרכו ראה רשב"י את עולם החולין ועולם החומר כשליליים שיש להתנתק ולהתרחק מהם. ביציאתו הסופית לעולם הוא רואה את המציאות במבט מורכב, ולפיו החולין והחומר הם ניטרליים, והאתגר האנושי הוא להעלותם לקדושה ולהשתמש בהם למצווה.

התהליך שעבר רשב"י מקביל לתהליך שאנו אמורים לעבור בין פסח לשבועות.

בפסח אנו פורשים לחלוטין מהחמץ, המסמל את היצר הרע, ואילו בשבועות אנו מעלים אותו בהקרבת ביכורי קציר חיטים. בראשית המאבק רשב"י מתנתק מהחומר ובסוף התהליך הרשב"י מתקרב לחומר ומחבר אותו לקדושה, מקדש את החומר. יום ל"ג בעומר, לפי פרשנות זו, מסמל את תורת החיבור של היהדות לחיים, את הצירוף של קודש וחול, גוף ונשמה, קידמה אנושית ועבודת ה'.

פרשת אמור – ספירת העומר בחיינו אין קיצורי דרך

השבת נקרא בבתי הכנסת את פרשת "אמור". פרשה זו עוסקת במגוון רחב של נושאים, ובהם איסור הכוהנים להיטמא כתוצאה ממגע עם מת, חוץ משבעת הקרובים הישירים של הכהן שבהם הוא מצווה לטפל וממילא להיטמא. כמו"כ ממשיכה הפרשה ומדברת גם על היחס של הכוהנים לבעלי מומים ועוד.....

במרכז הפרשה מוקדש פרק שלם לחגי ישראל. כל החגים שהיו נהוגים בתקופת התורה מוזכרים בפרשתנו, ובהם פסח, שבועות, סוכות, ראש השנה ויום הכיפורים. (כידוע, פורים וחנוכה נוספו כאלף שנים אחרי מתן תורה). ראוי לציין שלכל החגים יש תאריך נקוב בחודש העברי, **חוץ מחג אחד – חג השבועות**. התורה אינה נוקבת בתאריך כלשהוא לחג זה. כדי להגיע אליו צריך לספור ארבעים ותשעה ימים ממחרת היום הראשון של פסח, וזהו הסימן דרך היחיד שהתורה נותנת לחג השבועות.

כך אומרת התורה: **"וספרתם לכם ממחרת השבת....עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'**. תאורטית חג השבועות יכול ליפול בתאריכים שונים בחודש. הימים שבין פסח לשבועות, שבהם אנו נמצאים עתה, נקראים "ימי ספירת העומר", וזאת בשל המצווה שציוותה עלינו התורה. בכל ערב בסיומה של תפילת ערבית אנו סופרים את ימי העומר שכבר חלפו. למשל, ל"ג בעומר, הוא היום ה-33 לעומר.

השאלות המתבקשות הן – למה??? מדוע יש לכל חג תאריך ודווקא לחג השבועות מגיעים דרך ספירה ולא דרך תאריך ברור וידוע מראש ?? כמו"כ ניתן שלאול – מדוע יש לקרוא לספירה על שום העומר שהוקרב במקדש, האם הוא קשור באיזושהי צורה לעניין זה ??? מתברר שחג השבועות מקפץ בתוכו כמה משמעויות. האחת הוא חג הביכורים. המועד שממנו מתחילים להביא את ביכורי שבעת המינים למקדש. בחג עצמו הביאו גם "מנחה חדשה

לה", המנחה הייתה מחיטים. אולם מעבר לכך הוא גם היום שבו ניתנה התורה. ייתכן לומר שהתורה רוצה ללמד אותנו שליום מתן תורה לא מגיעים דרך תאריך בלוח השנה !!! לגבי מתן תורה, לא פותחים יומן ומסתכלים מתי חל חג השבועות, חג מתן תורה. למועד קבלת התורה צריך להתכונן, להכנה הזו קוראים ספירה. כל אדם חייב לעבור **תהליך** של ספירה אישית ולהתכונן למתן התורה האישי של כל אחד מאיתנו. לספירה קוראים על שם העומר כיוון שהעומר מרמז על

המעבר שכל אחד מאיתנו צריך לעבור מעולם עומר השעורים – המשמש למאכל בהמה, למנחת החיטים שמוקרבת בחג בשבועות, שזהו בעצם מזונו של האדם. יציאת מצרים שהעניקה לנו חירות גשמית מובילה אותנו בהדרגה אל חירות ערכית-זאת עושים ע"י הספירה. במהלך הספירה אנו מתקדמים מידי יום שלב נוסף ולומדים על עצמנו דברים רבים.

בראש ובראשונה, אנו למודים את הערך הכ"כ חשוב – **ההתמדה והעקביות**. לספור כל יום פירושו שאתה מתמיד בהחלטות שקיבלת על עצמך, ומתקדם אט אט לקראת המטרה. כדי לקבל תורה לא מספיק להגיע לאיזו התלהבות רגעית של זיק שהוצת והובער, אלא בתהליך מתמשך. לומדים מכאן שאי אפשר להתקדם בתהליכים משמעותיים ללא נחישות, התמדה ועקביות.

לפי"ז ברור עניין נוסף.

אחת ההלכות של הספירה גורסת שאי אפשר לדלג על מספרים. כלומר, אי אפשר לספור ביום הראשון ואח"כ לדלג ליום הרביעי. צריך לספור בעקביות יום אחרי יום – יום ראשון, יום שני וכך הלאה. לומדים מכאן שיעור גדול לחיים – **אין קיצורי דרך**, אין מהפכות בעקבות זבנג וגמרנו. אנחנו חייבים לעבור תהליך אמיתי, תהליך עמוק, עקב בצד אגודל. בדרך לחג מתן תורה צריך לעשות תהליך של נחישות והתמדה. זה נכון בדרך לחג מתן תורה וזה נכון לא פחות בחיינו האישיים – הזוגיות, ובחינו כחברה.

לפי הסבר זה ברור מדוע אדם שלא ספר יום אחד בתהליך המתמשך ממשיך לספור ללא ברכה, מכיוון שהספירה שלו הייתה ספירה עם דילוגים, ספירה לא עקבית וזה פוגם בתהליך המתמשך, האיטי והמתמיד. כידוע, בחלוף שנים רבות בהיסטוריה היהודית הפכו ימים אלו מימי הכנה ושמחה לקראת קבלת התורה, לימים של צער ואבלות על תלמידי רבי עקיבא שמתו באותה תקופה. חכמינו אמרו שהם מתו כיוון "שלא נהגו כבוד זה בזה". אולי ניתן לומר על פי מה שכתבנו, שאולי הם רצו לקצר תהליכים, והם לא הבינו שגם את חיי החברה והאהבה בין אחד לשני צריך לעשות באיטיות, התמדה ונחישות.

אוהבכם ומוקירכם מאוד
שבת שלום ומבורך ובשורות טובות לכולנו
שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

